

TARTU LINNAVOLIKOGU

INFORMATSIOON

Tartu

23.04.2018 nr LVK-I-0021

Informatsioon Tartu linna üldplaneeringus ning Tähtvere valla üldplaneeringus määratud liikluslahenduse ja tehnilise taristu ning valdkondadega seonduvate strateegiliste dokumentide ülevaatamisest

Üle vaadatakse

- Tartu linna üldplaneeringu (kehtestatud 2017.a.) liikluse peatükk, mis on ülevaatamiseks esitatud 9 alampeatükina (teed ja tänavad; sillad ja tunnelid; kergliiklus; ühistransport; raudteetransport; sadamad ja veeliiklus; parkimine; Kesklinn; Supilinn)
- Tähtvere valla üldplaneeringu (kehtestatud 2006. a.) liikluskorralduse põhimõtete peatükk
- Tartu linna transpordi arengukava 2012 – 2020
- Tartu linna liiklusohutusprogramm 2017-2025
- Tähtvere valla arengukava 2013 – 2025 liiklust puudutav osa.

Ülevaatamisega selgitatakse välja planeeringukohase arengu senised tulemused ja planeeringu edasise elluviimise võimalused, planeeringu vastavus planeerimisseaduse eesmärgile, planeeringu elluviimisel ilmnenud olulised mõjud majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ja looduskeskkonnale ning oluliste negatiivsete mõjude vähendamise tingimused, planeeringu elluviimisel ilmnenud olulised mõjud majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ja looduskeskkonnale ning oluliste negatiivsete mõjude vähendamise tingimused, planeeringutest ja õigusaktidest tulenevate muudatuste planeeringusse tegemise vajadus.

1. Teed ja tänavad

Üldplaneeringu kehtimise ajal on ilmnenud vajadus kõikide kavandatavate tänavamaa-alade markeerimiseks maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste joonisel. Kuna kõik liiklemiseks vajalikud tänavamaa-alad ei ole praegu joonisel markeeritud, siis on tekkinud tõrkeid tänavamaaks vajalike maa-alade taotlemisel Tartu linnale.

Kui Tartu linna tänavavõrgustikuga soovivad liituda naabervallad või naabervald planeerib arendust, mis toob täiendava liikluse olemasolevale teele, siis peab naabervald esitama liitumissoovi koos tänavavõrgustiku välja- või ümberehitamise kavaga. Koostöös Tartu Linnavalitsusega määratakse Tartu linna tänavavõrgustikuga liitumise koht, milleks on olemasolev, vajadusel ümber ehitatav või rajatav ristmik.

1.1. Magistraaltänavad1.1.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst1.1.2. Ülevaatuse tulemused.

Transpordi arengukava tegevuskava realiseerimine eeldab kehtiva üldplaneeringu korrigeerimist. Transpordi arengukavas on lähtutud liiklusskeemist, mis on võimaldanud muuhulgas raudtee- ja jõeületusi sidusalt ja sümmeetriliselt.

Üldplaneeringu koostamise käigus on vajalik läbi viia endise Tähtvere valla teedevõrgustiku sidumine Tartu linna tänavavõrgustikuga. Tähelepanu tuleb pöörata ühistranspordi ja kergliiklusteede võrgustiku sidumisele ja arendamisele.

Vajalik on üle vaadata Tartu linna magistraaltänavate skeem. Skeem peab tagama katkematu Tartu linna sisemise (võimaldab suunata transiitliiklust kesklinnast välja) ja välimise (mille moodustavad suures osas riigimaanteed) ringteedevõrgustiku rajamise.

Transpordi arengukavaga kavandatud Tuglase silla väljajätmine üldplaneeringust on tekitanud perspektiivsetes liiklusvoogudes, nii kergliikluse, ühistranspordi kui ka autoliikluse osas ebasoovitava olukorra, kus intensiivselt arenevate Kvissentali, Ülejõe ja Raadi-Kruusamäe linnaosade, Eesti Rahva Muuseumi ning Tartu valla elamupiirkondade sidusus jõe vastaskaldal asuvate tegevuskeskustega (Tähtvere spordipark, Maailikooli kampus, Kesklinn, Maarjamõisa kliinikum ja ülikooli teaduslinnak, Lõunakeskus) on seotud Maanteeameti poolt projekteeritud Tartu linna põhjapoolse ümbersõidu (Kvissentali - Tiksoja maantee-sild) või siis (praegu toimuva) kesklinnast läbisõiduga. Kesklinna läbiva liiklusvoo vähendamise vajadus on välja toodud kõigis viimaste aastakümnete transpordivõrgu ja linnaruumi arengudokumentides. Tuglase sild on ülioluline ühendustee ka ühistranspordi ja kergliikluse vajaduste rahuldamiseks. **Nimelt ühendab arengukavaga kavandatud Tuglase sild omavahel seitse linnaosa: Kvissentali, Raadi-Kruusamäe, Ülejõe, Supilinna, Kesklinna, Tähtvere ja Ravila linnaosad.** Silla asukoha suhtes on eriti tundlikud kergliiklejad (lisaks kodu ja õppe- või töökoha vahelisele liikumisele ka tervisesportlased) ja ühistranspordi kasutajad, kuna liiklemisvõimaluse puudumine või ümbersõit ehk teekonna pikenedamine ajas on eriti tuntav just nende transpordiliikide kasutajatele.

Tuglase sild koos Vaksali tänavaga, sadamaraudtee koridori rajatava teega ja Ropka sillaga moodustab Tartu kesklinna ümbritseva magistraaltee koridori, mille rajamise järgselt on võimalik ümber suunata praegu kesklinna läbivat transiitliiklust. Koos kavandatud Tartu linna ida-, lääne- ja põhjapoolse ringteedevõrgustiku ja radiaalsete magistraaltänavatega moodustavad kesklinna ümbritsevad magistraaltänavad toimiva ja transiitliiklust hästi suunava süsteemi.

Hästi toimivat magistraalvõrgustikku on vaja arendada pidades silmas peagi liiklusesse lisanduvaid isesõitvaid sõidukeid, mille marsruudivalikuloogikasse on ette kirjutatud magistraaltänavate eelistus.

Tartu linna rajatud sillad on ehedaks tõestuseks, et sillad sobivad hästi olemasolevasse ruumi ja ei ole tekitanud takistusi väljakujunenud liikumissuundadele.

Eelmises üldplaneeringu menetluses sai Tuglase silla kavandamine kodanikelt suure vastuseisu osaliseks, mille tagajärjel jäeti see lõplikult planeeringulahendusest välja. Loomaks eeldusi elukeskkonna parendamiseks, kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ning säilitamiseks, tuleb Tartu linna liiklusele olulise objekti kavandamiseks üldplaneeringu koostamise raames teostada Tuglase silla eskiisprojekt, mis annab vastused keskkonda sobivuse, arhitektuurse lahenduse ja liiklusskeemi kohta.

Teostatav töö ei peaks vastandama silda ja ülelinnalise tähtsusega puhkeala, vaid need liitma.

Tartu linna põhjapoolse ümbersõidu (Tiksoja silla) rajamine ei ole lahenduseks linnaosade vahelise liikluse korraldamiseks, kuna selle eesmärk on ühendada omavahel kaks riigimaanteed - Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee ja Jõhvi-Tartu-Valga maantee.

1.2. **Juurdepääsutänavad**

1.2.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

1.2.2. Ülevaatuse tulemused.

Üldplaneeringu koostamise käigus on vajalik läbi viia endise Tähtvere valla teedevõrgustiku sidumine Tartu linna tänavavõrgustikuga. Tähelepanu tuleb pöörata ühistranspordi ja kergliiklusteede võrgustiku sidumisele ja arendamisele.

2. **Sillad ja tunnelid**

2.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

2.2. Ülevaatuse tulemused.

Tuleb üle vaadata ja üldplaneeringuga liita terviklikuks lahenduseks kesklinna, Ränlinna, Supilinna üldplaneeringutes sätestatu.

Tuleb välja selgitada Tuglase silla rajamisega seonduv. Tuglase sild ühendab omavahel seitse linnaosa: Kvissentali, Raadi-Kruusamäe, Ülejõe, Supilinna, Kesklinna, Tähtvere ja Ravila linnaosad. Silla rajamisest saavad kõige rohkem kasu kergliiklejad ja ühistransport, kuna liiklemisvõimaluse puudumine või ümbersõit ehk teekonna pikenedamine ajas on eriti tuntav just nende transpordiliikide kasutajatele.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb pöörata tähelepanu, et Emajõega ristuvate tänavate sihtide koridoridesse ei planeeritaks tehnovõrke, mis muudavad perspektiivis sildade rajamise kulukaks.

3. **Kergliiklus**

3.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

3.2. Ülevaatuse tulemused.

Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb täiendada kergliiklusskeemi endise Tähtvere valla osaga. Avaliku teedevõrgustiku laiusgabariidi määramisel tuleb arvestada kergliiklusteede rajamise vajadusega.

Tähelepanu tuleb pöörata kergliiklusskeemi täitmisel ilmnunud konfliktidele tänavaruumi kasutuse ümberjagamise osas. Kergliiklusskeemi realiseerimise tõsisemaks probleemiks on vaba liiklusmaa puudumine. Tänavaruumis teedevõrgustiku arendamisel on selgunud, et kergliiklejate teede rajamisel on peamiseks probleemiks sõidukite parkimine tänavamaal.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb üle vaadata ühiselt rohevõrgustik ja kergliiklusskeem.

4. **Ühistransport**

4.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

4.2. Ülevaatus tulemused.

Ühistransport on oluline alternatiiv autokasutusele. Ühistranspordi liinivõrgu planeerimisel tuleb järgida, et liinivõrk ja bussipeatuste asukohad võimaldaks kõikidel elanikel liiklemissoovi olemasolul eelistada ühistransporti.

Üldplaneeringus sätestatud ühistranspordi eelisradade rajamine magistraaltänavatele eeldab toimiva sisemise ja välimise ringteevõrgustiku olemasolu.

Kehtivas üldplaneeringus on kavandatud ühistransporditeenuse paremaks korraldamiseks trammiliikluse käivitamine. Vajalik on asuda trammi teemaplaneeringu koostamisele, kuna trammiliikluse väljaarendamine algab teostatavus- ja tasuvusanalüüsi koostamisest ning trammile liiklemiskoridori määramisest, mida saab teha läbi planeerimisprotsessi.

5. **Raudteetransport**

5.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

5.2. Ülevaatus tulemused.

Reisirongide kiiruse tõstmiseks õgvendatakse Tapa suunal raudteelõigud Tabivere - Kärkna ja Kärkna - Tartu. Kärkna - Tartu õgvendus vajab uue Emajõe raudteesilla ehitamist.

Tulenevalt raudteetranspordi arendamisest tuleb raudteeohutuse ja -kiiruse tagamiseks teha koostööd erinevate ametkondadega eritasandiliste raudteeülesõidukohtade väljaehitamiseks.

Käesolevaks hetkeks on teada, et Eesti Raudtee AS lõpetab sadamaraudteel ehk Tartu jaama haruraudteel nr 80 raudteeinfrastruktuuride vahelise ühenduse ning manöövritöö tegemise ja liiklusohutuse tagamise 30. juunil 2018. a. Pärast seda alustab Eesti Raudtee AS harutee likvideerimist.

Harutee likvideerimine võimaldab alustada Tartu linnal sadamaraudtee koridori üldplaneeringuga määratud magistraaltänavara rajamist.

6. **Sadamad ja veeliiklus**

6.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

6.2. Ülevaatus tulemused.

Üldplaneeringu koostamisel analüüsida endises Tähtvere vallas ja Tartu linna piires sadamate liigitus ja vajadus sadamate järele.

7. **Parkimine**

7.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

7.2. Ülevaatus tulemused.

Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb leida lahendused tänavaruumi kasutamise osas. Linna tänavavõrgu arendamisel on osutunud probleemiks tänavaruumis parkivad sõidukid. Tänavaruumi ohutute kergliiklusteede rajamine tekitab olukorra, kus avalikus

ruumis pole enam kohta parkivatele sõidukitele. Üldplaneeringu kergliiklusskeemiga määratud kergliikluse põhivõrgu ja kohaliku võrgu tänavatel tuleb eelistada kergliiklusteede rajamist ja sõidukite parkimise piiramist.

Üldplaneeringu koostamisel selgitada välja suuremahuliste rattaparklate rajamise võimalused avalike hoonete, logistikasõlmede (raudtee- ja bussijaam ning sadamad) ja tõmbekeskuste lähedusse.

8. Kesklinna liiklus

8.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

8.2. Ülevaatus tulemused.

Kuna Kesklinna üldplaneeringut ei avatud kehtiva üldplaneeringu koostamise ajal vaid kanti muutmata kujul linna üldplaneeringusse sisse, siis tuleb tänavavõrgustik ja liiklusskeem üle vaadata. Kesklinna üldplaneeringu koostamise ajal töötati välja kesklinnast transiitliiklust välja suunavad meetmed. Üheks põhiliseks meetmeks oli seni kesklinna läbiva liikluse ümbersuunamine kesklinnast sadamaraudtee koridori rajatava magistraaltänavana, Vaksali tänavana ja Ropka ning Tuglase sildade kaudu. Seletuskiri tuleb integreerida liikluse üldpeatükki ning ühtlustada ülejäänud tekstiga.

9. Supilinna liiklus

9.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

9.2. Ülevaatus tulemused.

Kuna Supilinna linnaosa üldplaneeringut ei avatud kehtiva üldplaneeringu koostamise ajal vaid kanti muutmata kujul linna üldplaneeringusse sisse, siis tuleb tänavavõrgustik ja liiklusskeem üle vaadata ning seletuskiri integreerida liikluse üldpeatükki ja ühtlustada ülejäänud tekstiga.

10. Räni linnaosa liiklus

10.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

[Ränilinna ÜP seletuskiri on antud üldplaneeringu lisas \(Lisa 11\).](#)

10.2. Ülevaatus tulemused.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb viia Räni linnaosa üldplaneeringus määratud planeeringu elluviimise eeldused üldplaneeringusse ja transpordi arengukavasse ning seletuskiri integreerida liikluse üldpeatükki.

11. Endise Tähtvere valla liiklus

11.1. Kehtivas üldplaneeringus olev tekst

11.2. Ülevaatus tulemused.

Vallas seni kavandatud teedevõrgu arengu põhimõtted on vaja üle vaadata linna arenguvajadustest lähtuvalt. Vajalik on vastavate üldiste reeglite kehtestamine uue üldplaneeringu raames nii tänavate kategooria kui tänavaruumi ulatuse osas. Üldplaneeringu koostamise käigus on vajalik üle vaadata avalikku kasutusse määratavad ja Tartu linnale üle antavad teed. Avalikku kasutusse määratavatel ja Tartu linnale üle antavatel teedel tuleb määrata tee elementide (sõidutee, kergliiklusteed, ohutusribad) ja

tehnovõrkude (tänavavalgustus, sademevee viimariid, transiitsed ja piirkonda teenindavad tehnovõrgud) rajamiseks ning tee teenindamiseks (lumeladustusosalad, teepeenrad ja ohutusribad) vajalik teemaa laius. Üks olulisemaid teemasid endise Tähtvere valla teedevõrgu arendamisel on lisaks liikluse võimaldamisele teede muldkehade kuivenduskraavide või drenaažitorustike kasutamine piirkonna sademe- ja drenaaživee eesvooluna.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb läbi viia teede ja sildade inventariseerimine ning toimiva teedestruktuuri loomine määrates ära teedeliigid ja andes teeliikidele vajaliku gabariidi.

12. Liikluse valdkonna arengukavad ja vajadusel ettepanekute tegemine üldplaneeringule või nimetatud strateegiliste dokumentide muutmiseks/ täiendamiseks

12.1. Tartu linna transpordi arengukava 2012-2020

12.1.1. Ettepanekud üldplaneeringu muutmiseks

Arengukava tuleb täiendada Tähtvere valla arengukavast tulenevaga.

12.1.2. Ettepanekud arengukava muutmiseks

Arengukava tuleb täiendada Tähtvere valla arengukavast tulenevaga.

12.2. Tartu linna liiklusohutusprogramm 2017-2025

12.2.1. Ettepanekud üldplaneeringu muutmiseks

Arengukava tuleb täiendada Tähtvere valla arengukavast tulenevaga.

12.2.2. Ettepanekud arengukava muutmiseks

Arengukava tuleb täiendada Tähtvere valla arengukavast tulenevaga.

12.3. Tähtvere valla arengukava aastateks 2013- 2025 (liikluse valdkond)

12.3.1. Ettepanekud üldplaneeringu muutmiseks

Tähtvere valla arengukava tuleb siduda Tartu linna üldplaneeringuga.

12.3.2. Ettepanekud arengukava muutmiseks

Arengukavas ette nähtud suunised viia sisse Tartu linnas kehtivatesse arengukavadesse.

13. Liikluse valdkonnas on vaja teostada järgmised uurimistööd:

13.1. Tartu linna liiklusmodeli täiendamine Tartu linna külalise piirkonna tänavavõrgustikuga;

13.2. Tartu linna teedevõrgustiku ja teedeliikide määramine. Endise Tähtvere valla territooriumil asuvate tänavate ja sildade inventariseerimine. Üle vaadata tuleb avalikuks liikluseks vajalik teedevõrgustik. Tänavatele ja teedele tuleb määrata liigid. Määrata tuleb tänavaliikide vastav minimaalne laiusgabariit, et ära mahuks erinevate liiklejatüüpide liiklemise teed ja tehnovõrgud.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 17.04.2018 istungi protokoll nr 27**

Ettekandja: **Mati Raamat**

Õiend

Tartu Linnavolikogu I "Informatsioon Tartu linna üldplaneeringus ning Tähtvere valla üldplaneeringus määratud liikluslahenduse ja tehnilise taristu ning valdkondadega seonduvate strateegiliste dokumentide ülevaatamisest" juurde